

ISSN 1513-8410

C M R U

วารสารวิจัย
ราชภัฏเชียงใหม่

CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ประจำปี 13 ฉบับที่ 2 เมษายน - กันยายน 2555

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANG MAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปีี่ 13 ฉบับที่ 2 เมษายน - กันยายน 2555

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิที่กลั่นกรองผลงานทางวิชาการวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปีที่ 13 ฉบับที่ 2

รศ.ดร.ธเนศ

ศรีวิชัยลำพันธ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.จักรภพ

วงศ์ละคร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อ.ดร.กรรณิกา

เจิมเทียนชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รศ.ดร.วรรณวดี

มัลล้าพอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.ดร.ประพันธ์

ธรรมไชย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.สนิท

สัตโยภาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผศ.ดร.ปทุมรัศมี

นาคนิศฐา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผศ.ดร.ชวิศ

จิตรวิจารณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผศ.สงวนศรี

วรรณสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อ.ดร.จิตติมา

กัตัญญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บรรณาธิการ

ผศ.มนตรี

ศิริจันทร์ชื่น

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อ.ดร.จิตติมา

กัตัญญ

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผศ.วิไลลักษณ์

กิตินุตร

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.นครินทร์

พริบไหว

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ

น.ส.ศิริพร

ริพล

รักษาการหัวหน้าสำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา

น.ส.ณัฐชยาน์

สมาเกต

นักวิจัย

น.ส.กรทอง

ลีสุวรรณ

นักวิจัย

นายปรัชญา

ไชยวงศ์

นักวิชาการคอมพิวเตอร์

น.ส.กรรณิกา

ชาซง

นักวิชาการเงินและพัสดุ

นางพิมพ์พรณ

สุญ โย

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

นายชัชวาล

สุวรรณคำ

เจ้าหน้าที่ธุรการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถ. โขตนา ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

ข้อความหรือข้อคิดเห็นในวารสารนี้เป็นของผู้เขียนมิใช่ความรับผิดชอบของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คำนำ

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นวารสารทางวิชาการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ความรู้ งานวิจัย งานวิชาการและงานวิทยานิพนธ์ของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษาของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และสถาบันการศึกษาอื่นๆ ตลอดจนนักวิจัยทั่วไป มีการพิมพ์เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ (ประจำเดือนตุลาคม-เดือนมีนาคม และเดือนเมษายน-เดือนกันยายน) ดำเนินการเผยแพร่โดยจัดส่งให้สถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบัน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานการอุดมศึกษา และหน่วยงานวิจัยต่างๆ การตีพิมพ์ต้นฉบับที่เสนอขอลงตีพิมพ์จะต้องไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อนหรือไม่อยู่ระหว่างเสนอขอลงตีพิมพ์ในวารสารอื่น และต้องผ่านการประเมินกลั่นกรองให้เห็น และตรวจแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนี้ถือเป็นสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การนำต้นฉบับไปตีพิมพ์ใหม่ต้องได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และเจ้าของต้นฉบับก่อน ผลการวิจัยและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความต่างๆ เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความ ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาดอันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์

ในฉบับนี้เป็นปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เวลาการดำเนินการอยู่ในช่วงเดือนเมษายน-กันยายน 2555 วารสารฉบับนี้ได้นำเสนอบทความวิจัย 13 เรื่อง มีความเด่น 3 ด้าน คือ บทความเรื่องที่ 1-7 มีความเด่นด้านการพัฒนาการเรียนการสอน บทความเรื่องที่ 8-10 มีความเด่นด้านนวัตกรรมการทำสื่อ และบทความเรื่องที่ 11-13 มีความเด่นในด้านการวิจัยพัฒนาท้องถิ่น

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ขอขอบคุณนักวิจัยทุกท่านที่ส่งบทความวิจัย มาลงในวารสาร และหวังว่าบทความดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อไป

บรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

สารบัญ

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่	1
รศ.ดร.เกตุมณี มากมี	
ผลการใช้ชุดการเรียนการสอนจริยธรรมเชิงบูรณาการในรายวิชา การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	15
รศ.ดร.พรหทัย ตัณจิตานนท์	
การศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ ออดิโอ-อาร์ทิควเลชันโมเดล เพื่อพัฒนาการออกเสียงเสียดแทรกในกลุ่มนักศึกษาไทย	35
อ.อัมพวรรณ อิมเอมทรัพย์, อ.ดร.พนิตา กุลศิริสวัสดิ์ และอ.ดร.อัญชลี จันทร์เสม	
องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานบนพื้นที่สูง	53
อ.สำเนา หมั่นแจ่ม	
รูปแบบการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	71
อ.จักรปรุพห์ วิชาอัครวิทย์	

<p>ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552</p> <p>นางกัญญาภัค เมธีวัฒนากุล และนายราชันย์ จันทร์เที่ยง</p>	89
<p>ผลต่างที่เท่ากันในชุดของลำดับ</p> <p>รศ.ประสิทธิ์ กิจจนศิริ</p>	105
<p>การสร้างสรรค์รูปแบบลักษณะตัวละครการ์ตูนโดยใช้อัตลักษณ์ล้านนา</p> <p>นางสาวระรินทร์ โรจนวัฒนาวุฒิ</p>	115
<p>การพัฒนาสารคดีวิถีทัศน์สะท้อนสภาพสังคมและวิถีชีวิตของแรงงาน ชนเผ่าลาหู่ ในอำเภอเมืองเชียงใหม่</p> <p>นายธนพันธ์ ไชยแก้ว</p>	131
<p>สื่อสารคดี เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกิดความตระหนักถึงการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</p> <p>นางสาวธีรยา ชมพुरาษฎร์</p>	145
<p>การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชนในผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ กรณีศึกษา: กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน</p> <p>ผศ.มานพ ชุ่มอ่อน</p>	155
<p>การจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคในพื้นที่ลุ่มน้ำยม จังหวัดแม่ฮ่องสอน</p> <p>อ.สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี และคณะ</p>	169
<p>การศึกษาสถานะการดำเนินงานของเมืองน่าอยู่ เทศบาลตำบลแม่มริม อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>นายชูเชิด ปวนปินตา</p>	185

**การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**

**The Development of Reading and Writing Skill for the Special Need
Students in the School of Chiangmai Municipality**

รศ.ดร.เกตุมณี มากมี
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านการอ่านและเขียน ของนักเรียน พบรายละเอียด ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา ทั้ง 3 เรื่อง มีผลสัมฤทธิ์ด้าน การอ่านและการเขียน มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น ระหว่างร้อยละ 35.00 ถึงร้อยละ 65.00 เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาร้อยละของผลการพัฒนาโดยรวมแล้วปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียน สูงกว่าการอ่าน โดยผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50.33 ส่วนทักษะด้านการอ่าน มีร้อยละ 47.33

ABSTRACT

The purposes of this research were ; 1) to develop the Reading and Writing Skill Package for the Prathomsuksa 4 Students with Special Needs in the School of Chiangmai Municipality and 2) to study the achievement of Reading and Writing Skill of the Students with Special Needs. The population of this research were the Prathomsuksa 4 Special Needs Students whose studied in the School of Chiangmai Municipality in second semester of the academic year 2010. The sampling groups consisted of 15 students in 7 schools.

The research design was the Quasi-Experimental Research with One-Group Pre-test and Post-test. The research instruments were 1) The Reading and Writing Skill Package for the Prathomsuksa 4 Students with Special Needs. There was the Farm House Unit, which included of 3 stories; Cool Stream to the Sea, Gold Rice Field, and Home Sweet Home, 2) the Individualized Learning Plan and 3) the Pre-test and Post-test. In data analysis, the means and percentage of scores were used.

Research findings were as follows : The efficiency of the Reading and Writing Skill Package for the Prathomsuksa 4 Students with Special Needs in the School of Chiangmai Municipality were specified at 80.00/80.00 percent. The result of the experimental were 87.38 /89.00 percent.

The criteria for passing the evaluation by the students was set at least 75 percent of the whole evaluation on Reading and Writing Skills. This criterion was considered as “pass” for the improvement on Reading and Writing Skills. The findings revealed that the achievement of Reading and Writing Skill of Prathomsuksa 4 Students with Special Needs in the School of Chiangmai Municipality after using the Reading and Writing Skill Package were 14 students got higher score than the criterion but 1 student was bellowed the criterion. The lowest score was 67.50; 2 students got the highest score, those were 100 percent.

The comparison for the students' Reading and Writing Skill progressive scores showed that the achievement in Reading and Writing Skill of Prathomsuksa 4 Students with Special Needs in the School of Chiangmai Municipality after using the Reading and Writing Skill Package in the Farm House Unit, include of 3 stories, were increased during 35.00 to 65.00 percent. But the mean percentage of Writing Skill were higher than Reading Skill. The mean percentage of Writing skill were 50.33 and Reading skill were 47.33

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แสดงถึงเจตนารมณ์ในการยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น โดยกำหนดสิทธิและโอกาสของประชาชนในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เด็กและเยาวชนพิการทุกประเภทมีสิทธิและโอกาสได้รับการประกันคุณภาพของการให้บริการทางการศึกษานั้น จำเป็นต้องจัดการศึกษาในรูปแบบของ “การจัดการเรียนร่วม” เพื่อให้เด็กและเยาวชนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำนวน 390 โรงเรียน ครอบคลุมทุกจังหวัด สามารถให้บริการเด็กพิการได้จำนวน 8,670 คน ในปี 2548 จึงได้ขยายโครงการโดยเพิ่มเป็น 2,000 โรงเรียน สามารถรองรับการให้บริการเด็กพิการ จำนวน 33,330 คน โดยจัดเพิ่มครอบคลุมทุกอำเภอ ละ 1-2 โรงเรียน ดำเนินงานจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามความต้องการ เทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานหนึ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีโรงเรียนในสังกัด ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 11 แห่ง ห้องเรียนทั้งสิ้น 159 ห้อง จำนวนครูทั้งสิ้น 268 คน และจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,210 คน ในจำนวนนักเรียนดังกล่าวปัญหาที่พบบคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาบางคนมีปัญหาในด้านการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความยากลำบากในการอ่านและเขียน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการเรียนรู้ของนักเรียนต้องอาศัยทักษะด้านการอ่านและเขียนเป็นหลัก ดังนั้น จึงปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งว่านักเรียนที่มีความต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษในด้านการอ่านและเขียนมักไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน อันเนื่องมาจากการขาดสื่อที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังพบว่าสื่อการสอนเสริมทักษะการอ่านและการเขียนยังมีจำนวนจำกัด ทำให้นักเรียนที่อ่านและเขียนไม่คล่องไม่ได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้อง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่ำและยังส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในสาระวิชาอื่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกที่สร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเสริมทักษะการอ่านและการเขียนโดยการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเขียนสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีแผนแบบการวิจัย เป็นการศึกษแบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลัง (The One Group Pre-test Post-test Design) (เกตุมณี มากมี, 2550 หน้า 93)

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
- กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 15 คน ใน 7 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected)

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เป็นเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านการเขียนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านตัวแปร

- ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล (ภาพประกอบ 1.1) ท้องทุ่งสีทอง (ภาพประกอบ 1.2) และบ้านนาอยู่ (ภาพประกอบ 1.3)

ภาพประกอบ 1.1

ภาพประกอบ 1.2

ภาพประกอบ 1.3

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะบุคคล (Individualized Learning Plan หรือ ILP) ด้านการอ่านและเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การสร้างและทดลองหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนฯ

การสร้างและทดลองหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยวิธีการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ลำดับความยากง่ายของเนื้อหาตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน จากนั้นได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างชุดฝึกทักษะการสอนอ่านและเขียน ระหว่างนักวิจัยหลักและครูนักวิจัยภาคสนาม โดยมีขั้นตอนการสร้าง โดยได้กำหนดขั้นตอนของนวัตกรรมตามลำดับ ดังนี้ 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะเริ่มจากการอ่านคำประกอบภาพพร้อมบอกความหมายของคำศัพท์นั้นๆ จากนั้นจึงอ่านประโยคความเดียวประกอบภาพ ต่อด้วยการอ่านประโยคความรวมประกอบภาพ แล้วจึงนำประโยคความรวมมารวมกันเป็นข้อความเพื่ออ่านทบทวนข้อความโดยไม่มีภาพประกอบ ขั้นตอนสุดท้ายคือการอ่านบทร้อยกรอง และตอบคำถามจากบทร้อยกรองที่อ่าน 2) ชุดฝึกทักษะการเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้าน

การอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์จากการอ่านในแบบฝึกทักษะการอ่านให้ได้ก่อน จากนั้นจึงเริ่มเขียน โดยเริ่มจากการโยงภาพกับคำต่อด้วยการเติมพยัญชนะหรือสระในคำศัพท์ที่กำหนดให้ จากนั้นจึงให้เขียนคำจากภาพ แล้วจึงสังเกตการเขียนประโยคโดยใช้สีเป็นตัวช่วยกำกับให้นักเรียนเติมคำศัพท์ที่กำหนดให้เพื่อแต่งให้เป็นประโยค จากนั้นเป็นการเรียงประโยคให้ถูกต้องนักเรียนต้องเรียงคำที่วางสลับตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม ให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ จากนั้นจึงให้แต่งประโยคจากภาพโดยเลือกคำเดิมในช่องว่าง แล้วจึงให้เขียนเรื่องราวจากภาพ และเขียนเรื่องตามจินตนาการตามลำดับ 3) นำชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในด้านเนื้อหา กิจกรรม การประเมินผลในแต่ละแบบฝึก 4) ปรับปรุงชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 5) นำชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Trial) กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน โรงเรียนวัดคู่อำ และ โรงเรียนวัดเชิงขี้น 6) ปรับปรุงเนื้อหาของชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนอีกครั้งตามผลที่ได้ในการทดลองทั้ง 2 ครั้ง ให้ถูกต้องเหมาะสมและ 7) นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย การวัดประเมินผล ด้านการออกแบบสื่อการสอน จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องถูกต้องของหลักการ โครงสร้างของสื่อ เนื้อหา และรูปแบบของชุดฝึกทักษะผลการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนอยู่ระหว่าง 0.85-1.00 8) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์ จำนวน 15 ชุด เพื่อนำไปใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะบุคคล (Individualized Learning Plan หรือ ILP) ดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบการอ่านและการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียน หน่วยงานไร่ปลายนา ลักษณะของแบบทดสอบแบ่งเป็น 6 ตอน นำแบบทดสอบที่สร้างแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลด้านภาษาไทย และด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อให้ประเมินความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เกณฑ์ประเมินตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี, 2546 หน้า 220) ได้ค่า IOC ต่ำสุดคือ 0.80 สูงสุดคือ 1.00 ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องคือ 0.94 นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองสอบ (Trial) กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียนในโรงเรียนวัดคู่อำและโรงเรียนวัดเชิงขี้น สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ค่าอำนาจจำแนกข้อสอบรายข้อต่ำสุด คือ 0.33 สูงสุด 0.79 เมื่อนำข้อสอบทั้ง 40 ข้อ มาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีของ Lovett ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับคือ 0.76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ครูนักวิจัยภาคสนามจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียน ตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (ILP) ที่นักวิจัยหลักเป็นผู้กำหนด
2. นำแบบทดสอบการอ่านและการเขียน ก่อนและหลังเรียน หน่วยงานไร่ปลายนาลำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทดสอบ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วยงานไร่ปลายนาลำ
3. ครูนักวิจัยภาคสนามจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วยงานไร่ปลายนาลำ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ชารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่และบันทึกข้อมูลคะแนนผลการเรียนของนักเรียนเมื่อจบการเรียนการสอนในแต่ละเรื่องไว้
4. เมื่อดำเนินการสอนหน่วยงานไร่ปลายนาลำ ครบทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ ชารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ และนักเรียนได้ฝึกทักษะจากชุดพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนจบแล้วทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบการอ่านและการเขียน ก่อนและหลังเรียน หน่วยงานไร่ปลายนาลำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมทางภาษาที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มีผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ E1/E2 เท่ากับ 80/80 สรุปผลการทดลองคะแนนการอ่านของนักเรียนจากชุดฝึกทักษะการอ่าน หน่วยงานไร่ปลายนาลำ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ชารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ ระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.38 และคะแนนผลการทดสอบทักษะการอ่านหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.33 และมีประสิทธิภาพเท่ากับร้อยละ 87.38/90.33 และคะแนนผลการทดสอบทักษะด้านการเขียน ระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.38 และคะแนนผลการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.00 และมีประสิทธิภาพเท่ากับร้อยละ 87.38/89.00

สำหรับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการผ่านการประเมินโดยนักเรียนต้องได้

คะแนนผลการประเมินหลังเรียนด้านทักษะการอ่านและทักษะด้านการเขียนรวมกันแล้ว ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 75 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ว่ามีพัฒนาการในทักษะด้านการอ่านและเขียนที่กำหนดไว้ ปรากฏว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 14 คน มีเพียง 1 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีคะแนนต่ำสุดคือ ร้อยละ 67.50 ทั้งนี้ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีคะแนนรวมสูงสุดคือร้อยละ 100 จำนวน 2 คน แต่เมื่อ เปรียบเทียบความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านการอ่านและเขียนของนักเรียนพบรายละเอียดดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใน โรงเรียนสังกัด เทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียน มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น ระหว่าง ร้อยละ 35.00 ถึงร้อยละ 65.00 เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาร้อยละของ ผลการพัฒนาโดยรวมแล้วปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนสูงกว่าการอ่าน โดยผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 50.33 และทักษะด้านการอ่านร้อยละ 47.33

การอภิปรายผล

1. ด้านประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา ผลจากการทดลองใช้พบว่า ประสิทธิภาพของ ชุดฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาชุดฝึก ทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ ปลายนา ผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากรูปธรรมไป สู่นามธรรม จากง่ายไปยาก และยึดเนื้อหาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียน วิธีการจัดกิจกรรม การเรียนเน้นให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก ไม่เบื่อและตอบสนองความสนใจใคร่รู้ของนักเรียนโดยการนำเสนอ คำศัพท์ใหม่และมีเนื้อหาที่จะให้นักเรียนอ่านเป็นไปตามธรรมชาติการเรียนรู้ ไม่ยึดเยียดหรือ มีเนื้อหามากเกินไปจนทำให้นักเรียนหมดความสนใจ แนวคิดในการพัฒนาชุดฝึกทักษะดังกล่าว สอดคล้องกับ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 10) ที่กล่าวว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรมี ความชัดเจนทั้งคำสั่งและตัวอย่างแสดงวิธีทำ ทั้งนี้ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน แยกฝึกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป และควรมี กิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างความสนใจและไม่ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการทำ แบบฝึกหัด และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาแบบฝึกทักษะในงานวิจัยของวัชร ทาวงศ์ (2549, หน้า 21) ที่สรุปว่าหลักการสร้างแบบฝึกจะต้องมีกระบวนการสร้างที่แบ่งเป็นขั้นตอน แต่ละ ขั้นตอนต้องมีการเสริมแรงผู้เรียน แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ วิธีทำได้ง่าย อีกทั้งควรใช้สำนวนง่ายๆ ฝึกให้นักเรียนคิดได้เร็วและสนุกปลุกความสนใจ

นอกจากนี้หลักการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพัฒนาการทาง สติปัญญา (Cognitive Theory) ที่เน้นการเรียนรู้โดยส่วนรวม (Whole) มากกว่าที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อยๆ

(ทศนา แคมมณี 2550, หน้า 60-62) ในการเน้นภาพรวมของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา ได้ใช้วิธีการจัดเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านและการเขียนไว้เป็นหมวดหมู่ โดยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของเรื่องที่จะเรียนแล้วจึงแยกเป็นเนื้อหาย่อยๆ ที่สัมพันธ์ต่อกัน จากนั้นได้เพิ่มรายละเอียดของแต่ละเนื้อหานั้น โดยเฉพาะในแบบฝึกทักษะด้านการอ่าน ได้เน้นให้นักเรียนอ่านเป็นคำหรือประโยคมากกว่าการสะกดคำหรือแจกลูกและมีภาพประกอบที่เป็นรูปธรรม ทำให้นักเรียนใช้ทักษะการสังเกตประกอบการอ่านทำให้นักเรียนมั่นใจว่าอ่านได้ถูกต้อง เมื่อนักเรียนมีความมั่นใจในศักยภาพของตนเองจึงนำไปสู่ความตั้งใจที่จะเรียนรู้เพราะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jean Gross (2009, page 10-12) ที่ค้นพบว่าการสร้างความมั่นใจให้นักเรียนว่าสามารถอ่านได้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้นเมื่อนักเรียนมีความรู้สึกว่าประสบความสำเร็จในการอ่านและเขียนในชุดฝึกทักษะดังกล่าว จึงเกิดความตั้งใจเรียน ดังนั้นผลของการประเมินทักษะด้านการอ่านและเขียนทั้งในระหว่างเรียนและหลังเรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนด

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่ามีนักเรียนผ่านเกณฑ์ เกือบทุกคนนั้น ทั้งนี้เพราะในการสร้างชุดฝึกทักษะนี้ได้ยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความสำเร็จของผู้เรียนเป็นหลักตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 24 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540, หน้า 16) ที่กล่าวว่าในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้วิจัยหลักได้ตกลงเป็นหลักการร่วมกันกับคณะครุศึกษาศาสตร์ภาคสนามทุกคนว่าคณะครุศึกษาศาสตร์ทุกคนต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลพื้นฐาน (Based Line) ในการกำหนดจุดพัฒนาตามศักยภาพของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้ จากนั้นจึงวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนเป็นหลักและต้องมีการฝึกซ้ำๆ โดยใช้สื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายในเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยงทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของ ธอร์นไคค์ (Thorndike) ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง (เกตุมณี มากมี, 2552 หน้า 7) สำหรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณะครุศึกษาศาสตร์ภาคสนามครั้งนี้ได้ยึดหลักการเรียนรู้ภาษาโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ (Sight Word Approach) เมื่ออ่านคำได้แล้ว จึงสอนให้รู้จักความหมาย ทำให้นักเรียนอ่านตาม และให้ดูภาพประกอบไปด้วย ดังนั้นในเบื้องต้นนักเรียนอ่านคำได้โดยการจำ โดยขั้นตอนแรกเริ่มจากการฟังครูพูด ขั้นตอนที่สองให้นักเรียนพูดหรืออ่านตามครู ขั้นตอนที่สาม ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาจากชุดฝึกทักษะการอ่านตามลำพัง แล้วจึงลงมือปฏิบัติหรือเขียน ในแบบฝึกหัดในชุดฝึกทักษะการเขียนกระบวนการตามขั้นตอนดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซ้ำๆ เป็นการย้ำ ซ้ำทวนจนนักเรียนเกิดความเชื่อมโยงจากรูปธรรมไปหานามธรรมจนสามารถจดจำคำศัพท์ โครงสร้างประโยค ทำให้

นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงจึงนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อนำผลการประเมินทักษะด้านการอ่านและเขียนเปรียบเทียบระหว่างผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกทักษะ ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียน มีผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น ระหว่างร้อยละ 35.00 ถึงร้อยละ 65.00 เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาร้อยละของผลการพัฒนาโดยรวมแล้วปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ ด้านทักษะการเขียนสูงกว่าการอ่าน โดยผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50.33 และ ทักษะด้านการอ่านร้อยละ 47.33 ทั้งนี้ผลการพัฒนาที่เพิ่มขึ้น เป็นเพราะกระบวนการฝึกทักษะการอ่าน และเขียนของนักเรียนได้ใช้วิธีการฝึกซ้ำอย่างต่อเนื่อง ครูให้นักเรียนได้ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้งอย่างต่อเนื่องจนเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ด้วยการให้ฝึกกับชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นอย่าง มีประสิทธิภาพจึงช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการเรียนด้านทักษะภาษา ทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้กระบวนการพัฒนานี้สอดคล้อง กับงานวิจัยของวัลภา กาแก้ว (2550) ที่ได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเขียน ภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่า ก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ ทั้งนี้ในการออกแบบชุดฝึกทักษะการอ่านผู้วิจัยได้ยึดทฤษฎีการเรียนรู้ กลุ่มเกสตัลท์ที่เน้นภาพรวม โดยเฉพาะเทคนิคการสอนการอ่านเน้นให้เด็กอ่านเป็นคำหรือประโยค มากกว่าการสะกดคำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา นาคทรัพย์ (2546) ที่ศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ มีค่าประสิทธิภาพการอ่านเท่ากับ 94.44/92.45 และมีพัฒนาการด้านการอ่านในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อการนำชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนไปใช้

1. ผู้สอนต้องพัฒนาสื่อประกอบการสอนทักษะด้านการอ่านและเขียน เพื่อช่วยให้เกิด ทักษะการเรียนรู้ในการอ่านและเขียน ตามที่กำหนดไว้ในคำชี้แจงชุดฝึกทักษะชุดฝึกทักษะการอ่าน และเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา เช่น บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น
2. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน เขียนภาษาไทย ในชั้นเรียนตนเองโดยมีเครื่องมือและข้อมูลที่เหมาะสม เช่น แบบคัดกรองนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือแบบประเมินการอ่านเขียนที่ครูผู้สอนพัฒนาขึ้นมาเองเพื่อเป็น ข้อมูลพื้นฐาน (Based Line) ว่านักเรียนคนหรือกลุ่มดังกล่าวมีปัญหาด้านการอ่านและเขียนแตกต่าง จากนักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นเรียนจริง แล้วจึงวางแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. ควรให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนเช่นช่วยทบทวนบทเรียน ทั้งนี้การให้นักเรียนนำแบบฝึกทักษะไปฝึกฝนต่อที่บ้านจะช่วยให้ นักเรียนจดจำ ทั้งการอ่าน การเขียนคำศัพท์ได้เร็ว และมีความคงทนของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบเรียนสำเร็จรูปที่ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่จะพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีการเรียนรู้ช้า เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนเนื่องจากจะมีภาพเคลื่อนไหวประกอบ

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนานักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในลักษณะการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน (whole school Approach)

เอกสารอ้างอิง

เกตุมณี มากมี. การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2550.

_____. การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียนชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2552.

ทิสนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

วัชร ทาวงศ์. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านออกเสียงและการเขียนตัวสะกดท้ายคำ สำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

วัลภา กาแก้ว. การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้. แพร์ : โรงเรียนลองวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร์ เขต 2, 2550.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอนการสร้างแบบฝึกเล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย, 2544.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2540.

อัจฉรา นาคทรัพย์. การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

Jean Gross. *The Reading Vision*. **Nasen Special.**, Staffordshire :United Kingdom, (2009 January) : 10 -12.

บทปริทัศน์

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

โดย รองศาสตราจารย์ สนิท สัตโยภาส

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตามหลักสิทธิมนุษยชนบุคคลย่อมมีความเสมอภาคกัน ทั้งด้านสวัสดิการจากรัฐและด้านการศึกษา โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้แสดงเจตนารมณ์ไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ว่า “...กำหนดสิทธิและโอกาสของประชาชนในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเด็กและเยาวชนพิการทุกประเภทมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษานั้น จำเป็นต้องจัดการศึกษาในรูปแบบของ ‘การจัดการเรียนร่วม’ เพื่อให้เด็กและเยาวชนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษได้ ในปีงบประมาณ 2547...”

ด้วยความดังกล่าวจึงทำให้โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันมีนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนร่วมกันนักเรียนปกติ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน เพราะการสอนจะเน้นให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่” ของ รศ.ดร.เกตุมณี มากมี จึงเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างแท้จริง สมควรที่เพื่อนครูอาจารย์พึงจัดกระทำกับนักเรียนในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ โดยสำรวจปัญหาและความต้องการในชั้นเรียนที่สอนก่อน โดยสำรวจปัญหาและความต้องการในชั้นเรียนที่สอนก่อน จากนั้นจึงสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหาที่พบ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายด้วย ขณะใช้นวัตกรรมดังกล่าวนักเรียนจะได้รับการแก้ปัญหาไปด้วย ผลการแก้ปัญหาเป็นเช่นไรจึงเขียนรายงานเพื่อเผยแพร่ต่อไป

CMRU

CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถ.โชตนา ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์/โทรสาร 0 5388 5950 <http://www.research.cmru.ac.th>